

Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació

ACORD de 26 de maig de 2017, del Consell, pel qual s'aprova el IV Pla director de la cooperació valenciana 2017-2020. [2017/5303]

El Consell elabora la seua política de cooperació al desenvolupament d'acord amb els principis rectors establits en la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de cooperació al desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i pels principis de la cooperació espanyola i del consens internacional sobre la matèria. Aquesta llei estableix en l'article 7 que la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament s'articula mitjançant el Pla director de la cooperació valenciana, els plans anuals i els plans estratègics. El Pla director, de duració quadriennal, fixarà les prioritats geogràfiques i sectorials, els objectius estratègics i els recursos pressupostaris indicatius que orientaran l'activitat de la cooperació al desenvolupament durant el seu període de vigència.

En la seua aplicació, i considerant els criteris que regeixen el model de cooperació valenciana establits per l'esmentada llei, en especial la planificació i coordinació de totes les activitats que s'executen en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, el Consell estableix aquest Pla director, que determina els principis i objectius de la seua política de cooperació al desenvolupament en els pròxims quatre anys.

Mitjançant el Pla director de la cooperació valenciana 2017-2020, la cooperació valenciana al desenvolupament s'alinea amb l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, prioritzant les actuacions en les 5 dimensions que aquesta preveu: les persones, la prosperitat, el planeta, la pau i les aliances. A més, aquest Pla director té un caràcter estratègic que inclou com a elements clau la coherència de polítiques públiques, l'execució d'intervencions de cooperació de caràcter integral en els països i regions prioritzats, participades pels agents del territori en el marc de la governança democràtica multinivell, el foment de la innovació, l'orientació a resultats de desenvolupament sostenible, la promoció d'aliances amb una pluralitat d'actors i agents, la comunicació per al desenvolupament, la transparència i rendició de comptes per part de tots els actors i agents de la cooperació valenciana per al desenvolupament sostenible.

Així mateix, el IV Pla director de la cooperació valenciana 2017-2020 considera necessari partir de les recomanacions arreglades en l'informe d'avaluació intermèdia del III Pla director de la cooperació valenciana 2014-2017, i de la premissa de la necessària consideració de la cooperació descentralitzada com a política social pública.

El Pla director és el resultat d'un procés de consulta i participació. El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, en la seua sessió de 22 de maig de 2017, i d'acord amb les seues funcions arreglades en l'article 2.1.b del Decret 75/2016, de 17 de juny, del Consell, pel qual es regula el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, va informar favorablement sobre el projecte del Pla director de la cooperació valenciana per al període 2017-2020, i per part dels seus vocals es destaca l'alt nivell de participació de tots els agents de la cooperació valenciana implicats en la seua elaboració i redacció, així com l'alt grau de consens aconseguit en la seua redacció.

Aquest pla no comporta cap despesa ni té incidència pressupostària per a la Generalitat, en els termes que assenyalava l'article 26.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.

D'acord amb el que disposa l'article 11.2.a de la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la cooperació al desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i en l'exercici de les competències atribuïdes per l'article 16.b de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, a proposta del conseller de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, el Consell, amb deliberació prèvia, en la reunió de 26 de maig de 2017,

Conselleria de Transparencia, Responsabilidad Social, Participación y Cooperación

ACUERDO de 26 de mayo de 2017, del Consell, por el que se aprueba el IV Plan director de la cooperación valenciana 2017-2020. [2017/5303]

El Consell elabora su política de cooperación al desarrollo de acuerdo con los principios rectores establecidos en la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de cooperación al desarrollo de la Comunitat Valenciana, y por los principios de la cooperación española y del consenso internacional sobre la materia. Esta ley establece en su artículo 7 que la política de la Generalitat en materia de cooperación al desarrollo se articula mediante el Plan director de la cooperación valenciana, los planes anuales y los planes estratégicos. El Plan director, de duración cuatrienal, fijará las prioridades geográficas y sectoriales, los objetivos estratégicos y los recursos presupuestarios indicativos que orientarán la actividad de la cooperación al desarrollo durante su período de vigencia.

En su aplicación, y considerando los criterios que rigen el modelo de cooperación valenciana establecidos por la citada ley, en especial la planificación y coordinación de todas las actividades que se ejecuten en el ámbito de la Comunitat Valenciana, el Consell establece el presente Plan director, que determina los principios y objetivos de su política de cooperación al desarrollo en los próximos cuatro años.

Mediante el Plan director de la cooperación valenciana 2017-2020, la Cooperación Valenciana al Desarrollo se alinea con la Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible de Naciones Unidas, priorizando las actuaciones en las 5 dimensiones que la misma contempla: las personas, la prosperidad, el planeta, la paz y las alianzas. Además, el presente Plan director tiene un carácter estratégico que incluye como elementos clave del mismo la coherencia de políticas públicas, la ejecución de intervenciones de cooperación de carácter integral en los países y regiones priorizados, participadas por los agentes del territorio en el marco de la gobernanza democrática multinivel, el fomento de la innovación, la orientación a resultados de desarrollo sostenible, la promoción de alianzas con una pluralidad de actores y agentes, la comunicación para el desarrollo, la transparencia y rendición de cuentas por parte de todos los actores y agentes de la cooperación valenciana para el desarrollo sostenible.

Asimismo, el IV Plan director de la cooperación valenciana 2017-2020 considera necesario partir de las recomendaciones recogidas en el informe de evaluación intermedia del III Plan director de la cooperación valenciana 2014-2017, y de la premissa de la necesaria consideración de la cooperació descentralitzada com a política social pública.

El Plan director es el resultado de un proceso de consulta y participación. El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, en su sesión de 22 de mayo de 2017, y de acuerdo con sus funciones recogidas en el artículo 2.1.b del Decreto 75/2016, de 17 de junio, del Consell, por el que se regula el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, informó favorablemente el proyecto del Plan director de la cooperación valenciana para el período 2017-2020, destacándose por parte de sus vocales, el alto nivel de participación de todos los agentes de la cooperación valenciana implicados en su elaboración y redacción, así como el alto grado de consenso alcanzado en su redacción.

Este plan no comporta gasto alguno ni tiene incidencia presupuestaria para la Generalitat, en los términos que señala el artículo 26.3 de la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones.

En virtud de lo dispuesto en el artículo 11.2.a de la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, y en el ejercicio de las competencias atribuïdes por el artículo 16.b de la Ley del Consell, a propuesta del conseller de Transparencia, Responsabilidad Social, Participación y Cooperación, el Consell, previa deliberación, en la reunión de 26 de mayo de 2017,

ACORDA

Aprovar el IV Pla director de la cooperació valenciana 2017-2020, que figura com a annex.

València, 26 de maig de 2017

La consellera secretària,
MÓNICA OLTRA JARQUE

ANNEX
*IV PLA DIRECTOR DE LA
COOPERACIÓ VALENCIANA 2017-2020*

Índex

1. Introducció
2. Objectiu general
3. Eixos, estratègies i objectius operatius
4. Prioritats geogràfiques de la cooperació valenciana al desenvolupament sostenible
5. Instruments de la cooperació valenciana
6. Àmbits de l'acció humanitària
7. Àmbits de la cooperació universitària al desenvolupament
8. Percentatges segons les modalitats de cooperació
9. Enfocaments del Pla director 2017-2021
10. Avaluació i gestió del coneixement
11. Pla d'acció anual
12. La coherència de polítiques per al desenvolupament
13. Harmonització de les polítiques per al desenvolupament sostenible
14. Comunicació per al desenvolupament
15. Transparència i rendició de comptes
16. Marc pressupostari
17. Marc de resultats i indicadors

1. Introducció

L'any 2015 va ser clau per a l'agenda internacional de desenvolupament, ja que es va culminar l'Agenda dels objectius de desenvolupament del mil·lenni i es van celebrar tres importants cimeraes que han determinat en gran manera l'agenda de desenvolupament per als pròxims quinze anys amb un enfocament universal i transformador: la Tercera Conferència Internacional sobre Finançament per al Desenvolupament, que va tindre lloc al juliol a Addis Abeba; l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, adoptada al setembre, i la Conferència sobre el Clima de París– COP21, celebrada entre novembre i desembre de 2015.

Hi ha, igualment, consens sobre la necessitat que els governs locals i regionals tinguen un paper clau en el procés d'implementació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides, el 27 de setembre de 2015, ja que moltes de les competències que es relacionen clarament amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) són seues.

D'altra banda, la comunitat internacional reconeix la cooperació descentralitzada com una modalitat efectiva de cooperació al desenvolupament, que es basa en aliances i en conceptes inherents a la cooperació descentralitzada, com són la corresponsabilitat, la coherència de polítiques, l'eficiència, la sostenibilitat i la rendició de comptes.

A partir de 2016, l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible constitueix el marc per a totes les polítiques de cooperació i desenvolupament, per als instruments de finançament i per a les aliances a escala mundial.

Possibilita una oportunitat excepcional a les comunitats i autoritats locals, regionals i internacionals, de treballar juntes sobre bases noves i innovadores, centrades en els drets humans i els pobles que promouen la governança a diversos àmbits i el desenvolupament territorial. La cooperació descentralitzada és una eina fonamental per al reforç de les institucions i el foment de la solidaritat, per a la millora de les capacitats i l'aprenentatge entre iguals amb un enfocament multinivell i territorial.

ACUERDA

Aprobar el IV Plan director de la cooperación valenciana 2017-2020, que figura como anexo.

València, 26 de mayo de 2017

La consellera secretaria,
MÓNICA OLTRA JARQUE

ANEXO
*IV PLAN DIRECTOR DE LA
COOPERACIÓN VALENCIANA 2017-2020*

Índice

1. Introducción
2. Objetivo general
3. Ejes, estrategias y objetivos operativos
4. Prioridades geográficas de la cooperación valenciana al desarrollo sostenible
5. Instrumentos de la cooperación valenciana
6. Ámbitos de la acción humanitaria
7. Ámbitos de la cooperación universitaria al desarrollo
8. Porcentajes según las modalidades de cooperación
9. Enfoques del Plan director 2017-2021
10. Evaluación y gestión del conocimiento
11. Plan de acción anual
12. La coherencia de políticas para el desarrollo
13. Armonización de las políticas para el desarrollo sostenible
14. Comunicación para el desarrollo
15. Transparencia y rendición de cuentas
16. Marco presupuestario
17. Marco de resultados e indicadores

1. Introducción

El año 2015 fue clave para la agenda internacional de desarrollo ya que se culminó la Agenda de los Objetivos de Desarrollo del Milenio y se celebraron tres importantes cumbres que han determinado en gran medida la agenda de desarrollo para los próximos quince años con un enfoque universal y transformador: la tercera Conferencia Internacional sobre Financiación para el Desarrollo, que tuvo lugar en julio en Addis Abeba; la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible, adoptada en septiembre; y la Conferencia sobre el Clima de París– COP21, celebrada entre noviembre y diciembre de 2015.

Existe igualmente consenso sobre la necesidad de que los gobiernos locales y regionales desarrollen un papel clave en el proceso de implementación de la Agenda 2030 de las Naciones Unidas, aprobada por la Asamblea General de Naciones Unidas, el 27 de septiembre de 2015, puesto que muchas de las competencias que se relacionan claramente con los objetivos de desarrollo sostenible (ODS) son suyas.

Por su parte la comunidad internacional reconoce que la cooperación descentralizada como una modalidad efectiva de cooperación al desarrollo, que se basa en alianzas y en conceptos inherentes a la cooperación descentralizada, como son la corresponsabilidad, la coherencia de políticas, la eficiencia, la sostenibilidad y la rendición de cuentas.

A partir de 2016, la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible constituye el marco para todas las políticas de cooperación y desarrollo, para los instrumentos de financiación, y para las alianzas a nivel mundial.

Posibilita una oportunidad excepcional a las comunidades y autoridades locales, regionales e internacionales, de trabajar juntas sobre bases nuevas e innovadoras, centradas en los derechos humanos y los pueblos que promueven la gobernanza a varios niveles y el desarrollo territorial. La cooperación descentralizada es una herramienta fundamental para el refuerzo de las instituciones y el fomento de la solidaridad, para la mejora de las capacidades y el aprendizaje entre iguales con un enfoque multinivel y territorial.

La cooperació valenciana al desenvolupament s'alinea amb l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible i prioritza les actuacions en les 5 dimensions que aquesta preveu: les persones, la prosperitat, el planeta, la pau i les aliances. Aquest pla director té un caràcter estratègic i inclou com a elements clau l'execució d'intervencions de cooperació de caràcter integral del territori en els països i regions prioritzats, participades pels agents del territori en el marc de la governança democràtica multinivell, el foment de la innovació, l'orientació a resultats de desenvolupament sostenible, la promoció d'aliances amb una pluralitat d'actors i agents i la transparència i rendició de comptes per part de tots els actors i agents de la cooperació valenciana per al desenvolupament sostenible.

Aquest pla director fa seues les reivindicacions i els acords adoptats per tots els partits que comptaven amb representació en les Corts Valencianes l'any 2009 amb la firma del Pacte valencià contra la pobresa, com també la Declaració institucional, firmada el 14 de juliol de 2016 per tots els grups parlamentaris en les Corts Valencianes, per la qual es dona suport al Pacte valencià per la infància.

En aquest context, el IV Pla director 2017/2021 pretén impulsar una definició clara de quins han de ser els resultats de desenvolupament sostenible a què pot contribuir en els pròxims quatre anys la cooperació valenciana, i dels indicadors que permetran mesurar i comunicar a la societat valenciana els seus èxits, d'acord amb els ODS i les seues metes, i generar una ciutadania global crítica i activa a la Comunitat Valenciana.

L'elaboració d'aquest IV Pla director de la cooperació valenciana al desenvolupament és el resultat d'un procés de treball conjunt entre tots els agents de la cooperació a través d'una ponència tècnica, constituïda en el si del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, que n'ha definit l'objectiu i els eixos i les línies estratègiques prenent com a base un document de mínims elaborat per part de la Generalitat, com també els principis que han guiat amb anterioritat les diferents planificacions estratègiques en el marc de la política de cooperació valenciana al desenvolupament.

Paral·lelament es va mantindre obert un fòrum virtual en el portal electrònic de participa.gva.es, perquè la ciutadania poguera fer aportacions directament i intercanviar idees en relació amb cadascun dels apartats de què constava el document de mínims de la Generalitat; aquestes aportacions han sigut considerades en aquest document.

2. Objectiu general

Contribuir a l'eradicació de la pobresa, a la reducció de la desigualtat extrema, al desenvolupament humà, econòmic i social, i a la defensa dels drets fonamentals de les persones, impulsant processos de democratització, bon govern, foment de la pau i el ple gaudi dels drets humans de les dones i els homes.

Igualment, es reconeix com a objectiu promoure l'educació per a la ciutadania global que genere consciència crítica entre la ciutadania valenciana, a fi d'aconseguir-ne la mobilització i el compromís per a promoure el desenvolupament humà sostenible per a tots i totes.

3. Eixos, estratègies i objectius operatius

La cooperació valenciana ha d'actuar tenint en compte els nous reptes que se li presenten davant del nou escenari global de la cooperació internacional i que requereix redissenar la cooperació al desenvolupament amb una visió coherent i de conjunt, planificada i orientada cap a un model de desenvolupament humà, econòmic i social, equitativa, sostinguda i sostenible en el temps, coherent amb les demandes de la societat civil i les recomanacions de Nacions Unides i més participativa amb la societat civil. La nova arquitectura del desenvolupament actual inclou la idea que els problemes de desenvolupament no són només problemes dels països del Sud, sinó problemes globals que afecten la sostenibilitat del planeta en el seu conjunt.

A partir dels cinc eixos centrals de l'Agenda 2030 de Nacions Unides: planeta, persones, prosperitat, pau i aliances (denominades en anglés les 5 P: Planet, People, Prosperity, Peace and Partnership), en aquest pla director s'identifiquen 8 estratègies i 31 objectius de caràcter prioritari que s'han d'aconseguir al llarg del període 2017-2020, encaminats a la consecució dels 17 objectius de desenvolupament sostenible i les 169 metes, des d'un enfocament de gènere i de drets humans.

La Cooperación Valenciana al Desarrollo se alinea con la Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible, priorizando las actuaciones en las 5 dimensiones que la misma contempla: las personas, la prosperidad, el planeta, la paz y las alianzas. El presente Plan director tiene un carácter estratégico e incluye como elementos clave la ejecución de intervenciones de cooperación de carácter integral del territorio en los países y regiones priorizados, participadas por los agentes del territorio en el marco de la gobernanza democrática multinivel, el fomento de la innovación, la orientación a resultados de desarrollo sostenible, la promoción de alianzas con una pluralidad de actores y agentes y la transparencia y rendición de cuentas por parte de todos los actores y agentes de la cooperación valenciana para el desarrollo sostenible.

El presente Plan director hace suyas las reivindicaciones y los acuerdos adoptados por todos los partidos que contaban con representación en Les Corts Valencianes en el año 2009 con la firma del Pacto valenciano contra la pobreza, así como la Declaración Institucional firmada el 14 de julio de 2016, por todos los grupos parlamentarios en Les Corts Valencianes, por la cual se apoya al Pacto valenciano por la infancia.

En este contexto este IV Plan director 2017/2021 pretende impulsar una definición clara de cuáles han de ser los resultados de desarrollo sostenible a los que puede contribuir en los próximos cuatro años la cooperación valenciana, y de los indicadores que permitirán medir y comunicar a la sociedad valenciana sus logros, de acuerdo con los ODS y sus metas, y generar una ciudadanía global crítica y activa en la Comunitat Valenciana.

La elaboración de este IV Plan director de la cooperación valenciana al Desarrollo, es el resultado de un proceso de trabajo conjunto entre todos los agentes de la cooperación a través de una ponencia técnica, constituida en el seno del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, que ha definido el objetivo del mismo y los ejes y líneas estratégicas tomando como base un documento de mínimos elaborado por parte de la Generalitat, así como los principios que han guiado con anterioridad las diferentes planificaciones estratégicas en el marco de la política de Cooperación Valenciana al Desarrollo.

Paralelamente se mantuvo abierto un foro virtual en el portal electrónico de participa.gva.es, para que la ciudadanía pudiese hacer aportaciones directamente e intercambiar ideas en relación a cada uno de los apartados de que constaba el documento de mínimos de la Generalitat; dichas aportaciones han sido consideradas en el presente documento.

2. Objetivo general

Contribuir a la erradicación de la pobreza, a la reducción de la desigualdad extrema, al desarrollo humano, económico y social, y a la defensa de los derechos fundamentales de las personas, impulsando procesos de democratización, buen gobierno, fomento de la paz y el pleno disfrute de los derechos humanos de las mujeres y los hombres.

Igualmente, se reconoce como objetivo promover la educación para la ciudadanía global que genere conciencia crítica entre la ciudadanía valenciana con el fin de lograr su movilización y compromiso para promover el desarrollo humano sostenible para todos y todas.

3. Ejes, estrategias y objetivos operativos

La Cooperación Valenciana debe actuar teniendo en cuenta los nuevos retos que se le presentan ante el nuevo escenario global de la cooperación internacional y que requiere re-diseñar la cooperación al desarrollo con una visión coherente y de conjunto, planificada y orientada hacia un modelo de desarrollo humano, económico y social equitativa, sostenida y sostenible en el tiempo, coherente con las demandas de la sociedad civil y las recomendaciones de Naciones Unidas y más participativo con la sociedad civil. La nueva arquitectura del desarrollo actual incluye la idea de que los problemas de desarrollo no son solo problemas de los países del Sur, sino problemas globales que afectan a la sostenibilidad del planeta en su conjunto.

A partir de los cinco ejes centrales de la Agenda 2030 de Naciones Unidas: planeta, personas, prosperidad, paz y alianzas (denominadas en inglés, las 5 P: Planet, People, Prosperity, Peace and Partnership), se identifican en el presente Plan director 9 Estrategias y 34 Objetivos de carácter prioritario a conseguir durante este periodo 2017-2020 encaminados a la consecución de los 17 Objetivos de Desarrollo Sostenible y las 169 metas, desde un enfoque de género y de derechos humanos.

Eix 1: Planeta

Actuacions que s'han d'efectuar amb la finalitat de protegir el planeta contra la degradació, també mitjançant el consum i la producció sostenible, la gestió sostenible dels recursos naturals i mesures urgents per a fer front al canvi climàtic, de manera que puga satisfer les necessitats de les generacions presents i futures.

Estratègia 1.1: Drets de la Terra

Objectiu operatiu 1.1:

Impulsar la protecció del medi ambient, la biodiversitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Objectiu operatiu 1.2:

Promoure l'accés universal a serveis d'energia assequibles, renovables i nets.

Objectiu operatiu 1.3:

Garantir uns mitjans de vida sostenibles, per mitjà de la promoció, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals.

Eix 2: Persones

Actuacions que cal portar a terme amb la finalitat de posar fi a la pobresa i la fam en totes les formes i dimensions, reduir la desigualtat extrema i vetllar perquè tots els éssers humans puguen desenvolupar el seu potencial amb dignitat i igualtat i en un medi ambient saludable.

Estratègia 2.1: Dret als béns públics globals (salut, educació i aigua i sanejament)

Objectiu operatiu 2.1.1:

Promoure el dret als serveis bàsics de salut i enfortir els sistemes públics de sanitat.

Objectiu operatiu 2.1.2:

Enfortir els sistemes públics d'atenció primària i l'accés als serveis de salut reproductiva i maternoinfantil.

Objectiu operatiu 2.1.3:

Enfortir la lluita contra la SIDA/VIH; les malalties transmeses per l'aigua i altres malalties transmissibles.

Objectiu operatiu 2.1.4:

Promoure el dret a l'educació inclusiva de qualitat, pública i universal perquè tots els xiquets i xiquetes acaben els cicles de l'ensenyament de primària i secundària.

Objectiu operatiu 2.1.5:

Augmentar les competències necessàries, en particular tècniques i professionals per a tots els homes i dones, incloses les persones joves i les persones amb diversitat funcional, per a accedir a l'ocupació, el treball decent i l'emprenedoria, amb especial atenció a garantir l'accés de les dones.

Objectiu operatiu 2.1.6:

Donar suport i enfortir la participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua, el sanejament bàsic i la gestió dels residus.

Estratègia 2.2: Drets de les dones

Objectiu operatiu 2.2.1:

Afavorir l'apoderament de la dona en tots els camps i que puga accedir a tots els recursos.

Objectiu operatiu 2.2.2:

Promoure l'accés i la participació equitativa i els drets de les dones en tots els àmbits del desenvolupament humà.

Objectiu operatiu 2.2.3:

Eliminar totes les formes de discriminació i violència contra les dones en els àmbits públic i privat.

Estratègia 2.3: Drets de la infància

Objectiu operatiu 2.3.1:

Garantir els drets de la infància, en els quatre àmbits fonamentals de supervivència, desenvolupament, protecció i participació, des d'un enfocament d'equitat.

Objectiu operatiu 2.3.2:

Posar fi al maltractament, l'explotació, el tràfic de persones, la tortura i totes les formes de violència contra els xiquets i les xiquetes en tots els àmbits, públic i privat, com també contra la població afectada per situacions d'emergència o crisis cròniques.

Eje 1: Planeta

Actuaciones a desarrollar con la finalidad de proteger el planeta contra la degradación, incluso mediante el consumo y la producción sostenible, la gestión sostenible de sus recursos naturales y medidas urgentes para hacer frente al cambio climático, de manera que pueda satisfacer las necesidades de las generaciones presentes y futuras.

Estrategia 1.1: Derechos de la Tierra

Objetivo operativo 1.1:

Impulsar la protección del medio ambiente, la biodiversidad y la lucha contra el cambio climático.

Objetivo operativo 1.2:

Promover el acceso universal a servicios de energía assequibles, renovables y limpias.

Objetivo operativo 1.3:

Garantizar unos medios de vida sostenibles, mediante la promoción, conservación y uso sostenible de los recursos naturales.

Eje 2: Personas

Actuaciones a desarrollar con la finalidad de poner fin a la pobreza y el hambre en todas sus formas y dimensiones, a reducir la desigualdad extrema, y a velar por que todos los seres humanos puedan realizar su potencial con dignidad e igualdad y en un medio ambiente saludable.

Estrategia 2.1: Derecho a los bienes públicos globales (salud, educación y agua y saneamiento)

Objetivo operativo 2.1.1:

Promover el derecho a los servicios básicos de salud y fortalecer los sistemas públicos de sanidad.

Objetivo operativo 2.1.2.:

Fortalecer los sistemas públicos de atención primaria y el acceso a los servicios de salud reproductiva y materno-infantil.

Objetivo operativo 2.1.3:

Fortalecer la lucha contra el VIH/SIDA; las enfermedades transmitidas por el agua y otras enfermedades transmisibles.

Objetivo operativo 2.1.4:

Promover el derecho a la educación inclusiva de calidad, pública y universal para que todas las niñas y niños terminen los ciclos de la enseñanza primaria y secundaria.

Objetivo operativo 2.1.5:

Aumentar las competencias necesarias, en particular técnicas y profesionales para todos los hombres y mujeres, incluidos las personas jóvenes y las personas con diversidad funcional para acceder al empleo, el trabajo decente y el emprendimiento, con especial atención a garantizar el acceso de las mujeres.

Objetivo operativo 2.1.6:

Apoyar y fortalecer la participación de las comunidades locales en la mejora de la gestión del agua, el saneamiento básico y la gestión de residuos.

Estrategia 2.2: Derechos de las mujeres

Objetivo operativo 2.2.1:

Favorecer el empoderamiento de la mujer en todos los campos y su acceso a todos los recursos.

Objetivo operativo 2.2.2:

Promover el acceso y la participación equitativa y los derechos de las mujeres en todos los ámbitos del desarrollo humano.

Objetivo operativo 2.2.3:

Eliminar todas las formas de discriminación y violencia contra las mujeres en los ámbitos público y privado.

Estrategia 2.3: Derechos de la infancia

Objetivo operativo 2.3.1:

Garantizar los derechos de la infancia, en sus cuatro ámbitos fundamentales de supervivencia, desarrollo, protección y participación, desde un enfoque de equidad.

Objetivo operativo 2.3.2:

Poner fin al maltrato, la explotación, la trata, la tortura y todas las formas de violencia contra los niños y niñas en todos los ámbitos, público y privado, así como contra la población afectada por situaciones de emergencia o crisis crónicas.

Estratègia 2.4: Ciutadania global

Objectiu operatiu 2.4.1:

Fomentar una ciutadania valenciana crítica, participativa i activa, compromesa amb la construcció d'una societat global solidària, justa i equitativa.

Objectiu operatiu 2.4.2:

Donar suport a la formació i la investigació en l'àmbit de la cooperació i els estudis de desenvolupament sostenible.

Objectiu operatiu 2.4.3:

Donar suport a l'educació per a la ciutadania global en el sistema educatiu d'acord amb l'estratègia d'educació per al desenvolupament en l'àmbit formal de la Comunitat Valenciana, i en els àmbits no formal i informal.

Estratègia 2.5: Drets d'altres col·lectius en situació de vulnerabilitat

Objectiu operatiu 2.5.1:

Garantir els drets de la població refugiada, desplaçada i apàtrida.

Objectiu operatiu 2.5.2:

Garantir els drets de les persones pertanyents a minories nacionals o ètniques, religioses i lingüístiques.

Objectiu operatiu 2.5.3:

Garantir el dret d'autodeterminació de gènere de les persones que manifesten una identitat de gènere sentida diferent de l'assignada en el moment del naixement.

Eix 3: Prosperitat

Actuacions que s'han desenvolupar amb la finalitat de vetllar perquè tots els éssers humans, en condicions d'igualtat, puguen gaudir d'una vida pròspera i plena, i que el progrés econòmic, social i tecnològic es produïska en harmonia amb la naturalesa.

Estratègia 3.1: Dret al desenvolupament

Objectiu operatiu 3.1.1:

Aconseguir la sobirania alimentària i assegurar la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments en el sector primari, posant l'èmfasi en els xicotets productors locals i en els pobles indígenes.

Objectiu operatiu 3.1.2:

Promoure l'economia social que permeta el desenvolupament dels pobles.

Objectiu operatiu 3.1.3:

Impulsar el comerç just i la compra pública ètica com una eina de desenvolupament.

Objectiu operatiu 3.1.4:

Enfortir les capacitats productives a fi de fomentar la creació d'ocupació decent i l'emprenedoria.

Objectiu operatiu 3.1.5:

Aumentar la urbanització inclusiva i sostenible i la capacitat per a una planificació i gestió participatives, integrades i sostenibles dels assentaments humans i la millora dels serveis bàsics en els barris marginals.

Eix 4: Pau

Actuacions que cal desenvolupar amb la finalitat de vetllar perquè tots els éssers humans puguen gaudir d'una vida pròspera i plena, i que el progrés econòmic, social i tecnològic es produïska en harmonia amb la naturalesa.

Estratègia 4.1: Dret a la participació i a la governança democràtica

Objectiu operatiu 4.1.1:

Enfortir la societat civil en la defensa dels drets humans, la construcció de la cultura de la pau i la justícia.

Objectiu operatiu 4.1.2:

Donar suport a la generació de capacitats del personal polític i tècnic de les institucions democràtiques descentralitzades.

Objectiu operatiu 4.1.3:

Promoure la governança democràtica i el poder local per mitjà d'institucions eficaces, responsables i transparents en tots els àmbits.

Estrategia 2.4: Ciudadanía global

Objetivo operativo 2.4.1:

Fomentar una ciudadanía valenciana crítica, participativa y activa, comprometida con la construcción de una sociedad global solidaria, justa y equitativa.

Objetivo operativo 2.4.2:

Apoyar la formación e investigación en el ámbito de la cooperación y estudios de desarrollo sostenible.

Objetivo operativo 2.4.3:

Reforzar la educación para la Ciudadanía Global en el sistema educativo de acuerdo con la estrategia de educación para el desarrollo en el ámbito de la Comunitat Valenciana, y en los ámbitos no formal e informal.

Estrategia 2.5: Derechos de otros colectivos en situación de vulnerabilidad

Objetivo operativo 2.5.1:

Garantizar los derechos de la población refugiada, desplazada y apátrida.

Objetivo operativo 2.5.2:

Garantizar los derechos de las personas pertenecientes a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas.

Objetivo operativo 2.5.3:

Garantizar el derecho de autodeterminación género de las personas que manifesten una identidad de género u orientación sexual sentida diferente a la asignada en el momento del nacimiento.

Eje 3: Prosperidad

Actuaciones a desarrollar con la finalidad de velar por que todos los seres humanos, en condiciones de igualdad, puedan disfrutar de una vida próspera y plena, y de que el progreso económico, social y tecnológico se produzca en armonía con la naturaleza.

Estrategia 3.1: Derecho al Desarrollo

Objetivo operativo 3.1.1:

Lograr la soberanía alimentaria y asegurar la sostenibilidad de los sistemas de producción de alimentos en el sector primario, poniendo el acento en los pequeños productores locales y en los pueblos indígenas.

Objetivo operativo 3.1.2:

Promover la economía social que permita el desarrollo de los pueblos.

Objetivo operativo 3.1.3:

Impulsar el comercio justo y la compra pública ética como una herramienta de desarrollo.

Objetivo operativo 3.1.4:

Fortalecer las capacidades productivas a fin de fomentar la creación de empleo decente y el emprendimiento.

Objetivo operativo 3.1.5:

Aumentar la urbanización inclusiva y sostenible y la capacidad para una planificación y gestión participativas, integradas y sostenibles de los asentamientos humanos y mejora de los servicios básicos en los barrios marginales.

Eje 4: Paz

Actuaciones a desarrollar con la finalidad de velar por que todos los seres humanos puedan disfrutar de una vida próspera y plena, y de que el progreso económico, social y tecnológico se produzca en armonía con la naturaleza.

Estrategia 4.1: Derecho a la participación y a la gobernanza democrática

Objetivo operativo 4.1.1:

Fortalecer la sociedad civil en la defensa de los derechos humanos, la construcción de la cultura de la paz y la justicia.

Objetivo operativo 4.1.2:

Apoyar la generación de capacidades del personal político y técnico de las instituciones democráticas descentralizadas.

Objetivo operativo 4.1.3:

Promocionar la gobernanza democrática y el poder local mediante instituciones eficaces, responsables y transparentes a todos los niveles.

Objectiu operatiu 4.1.4:

Promoure la participació de les organitzacions sindicals en el desenvolupament de les comunitats, les regions i dels estats a través del diàleg social, com a element bàsic del sistema democràtic, i impulsant el desenvolupament sostenible amb el treball decent i la defensa dels drets humans i laborals, i lluitant contra la pobresa i la desigualtat des d'una consciència de ciutadania solidària global i integradora.

Eix 5: Aliances

Actuacions que cal portar a terme amb la finalitat de mobilitzar els mitjans necessaris per a desenvolupar i promoure l'Agenda 2030 per mitjà d'una aliança mundial per al desenvolupament revitalitzada, que es base en un esperit de més solidaritat mundial i se centre particularment en les necessitats de la gent més pobre i vulnerable, amb la col·laboració de tots els països, totes les parts interessades i totes les persones.

Estratègia 5.1: Aliances per al desenvolupament sostenible

Objectiu operatiu 5.1.1:

Fomentar aliances per al desenvolupament sostenible amb les entitats locals valencianes, ONGD, universitats públiques valencianes, organitzacions sindicals, organismes internacionals i sector privat per a millorar la cooperació descentralitzada Nord-Sud i la triangulació en matèria de ciència, tecnologia i innovació.

Objectiu operatiu 5.1.2:

Potenciar accions integrals que trenquen la dicotomia Nord-Sud que incidisquen sobre les causes globals i estructurals que generen pobresa i desigualtat.

Objectiu operatiu 5.1.3:

Augmentar la transparència i la rendició de comptes cap a la ciutadania i elaborar indicadors que permeten mesurar progressos assolits en matèria de desenvolupament sostenible.

Objectiu operatiu 5.1.4:

Fomentar la participació i l'enfortiment de les capacitats tècniques dels agents de la cooperació mitjançant la formació especialitzada i continuada.

Objectiu operatiu 5.1.5:

Fomentar i potenciar la comunicació per al desenvolupament i la millora de la quantitat i qualitat de la informació referida a la cooperació al desenvolupament en els mitjans de comunicació social a la Comunitat Valenciana i les xarxes socials.

4. Prioritats geogràfiques de la cooperació valenciana al desenvolupament sostenible

Les prioritats geogràfiques en el IV Pla director de la cooperació valenciana al desenvolupament es defineixen a partir dels criteris següents de selecció de les zones, països i poblacions prioritaries per a aquest període programàtic:

L'Índex de Desenvolupament Humà (IDH).

Existència de socis locals amb experiència i capacitat operativa demostrada en els territoris, comunitats i contextos objecte de la intervenció.

L'avantatge comparatiu que puguem oferir les actuacions dels actors de la cooperació valenciana.

L'alineament amb la cooperació espanyola.

Aquest IV Pla director estableix les prioritats geogràfiques per als quatre anys següents i valora la continuïtat en els processos ja iniciats en el III Pla director.

Durant la vigència del IV Pla director es podran establir i desenvolupar marcs d'associació regió amb els països objecte de l'ajuda oficial al desenvolupament previstos en aquest pla director, com un instrument de planificació estratègica de la cooperació valenciana compartida amb el país soci, cap a objectius i visions comuns de desenvolupament humà i lluita contra la pobresa.

Poden també ser considerats conjunturalment prioritaries aquells països en processos de reconstrucció després d'una crisi humanitària succeïda en el marc de l'espai temporal del IV Pla director, siga per una catàstrofe natural, siga provocada per l'ésser humà, com és el cas dels conflictes armats, a fi d'articular processos d'acompanyament en la reconstrucció.

Objetivo operativo 4.1.4:

Promover la participación de las organizaciones sindicales en el desarrollo de las comunidades, las regiones, y de los estados a través del diálogo social, como elemento básico del sistema democrático, e impulsando el desarrollo sostenible a través del trabajo decente y la defensa de los derechos humanos y laborales, y luchando contra la pobreza y la desigualdad desde una conciencia de ciudadanía solidaria global e integradora.

Eje 5: Alianzas

Actuaciones a desarrollar con la finalidad de movilizar los medios necesarios para desarrollar y promover la Agenda 2030 mediante una Alianza Mundial para el Desarrollo revitalizada, que se base en un espíritu de mayor solidaridad mundial y se centre particularmente en las necesidades de las gentes más pobres y vulnerables, con la colaboración de todos los países, todas las partes interesadas y todas las personas.

Estrategia 5.1: Alianzas para el Desarrollo Sostenible

Objetivo operativo 5.1.1:

Fomentar Alianzas para el Desarrollo Sostenible con las entidades locales valencianas, ONGD Universidades Públicas Valencianas, organizaciones sindicales, organismos internacionales y sector privado para mejorar la cooperación descentralizada Norte-Sur y la triangular en materia de ciencia, tecnología e innovación.

Objetivo operativo 5.1.2:

Potenciar acciones integrales que rompan la dicotomía norte sur que incidan sobre las causas globales y estructurales que generan pobreza y desigualdad.

Objetivo operativo 5.1.3:

Aumentar la transparencia y la rendición de cuentas hacia la ciudadanía y elaborar indicadores que permitan medir progresos logrados en materia de desarrollo sostenible.

Objetivo operativo 5.1.4:

Fomentar la participación y el fortalecimiento de las capacidades técnicas de los agentes de la cooperación, mediante la formación especializada y continuada.

Objetivo operativo 5.1.5:

Fomentar y potenciar la Comunicación para el Desarrollo y la mejora de la cantidad y calidad de la información referida a la cooperación al desarrollo en los medios de comunicación social en la Comunitat Valenciana y las redes sociales.

4. Prioridades geográficas de la cooperación valenciana al desarrollo sostenible

Las prioridades geográficas en el IV Plan director de la cooperación valenciana al Desarrollo se definen a partir de los siguientes criterios de selección de las zonas, países y poblaciones prioritarios para este periodo programático:

El Índice de Desarrollo Humano (IDH)

Existencia de socios locales con experiencia y capacidad operativa demostrada en los territorios, comunidades y contextos objeto de la intervención.

La ventaja comparativa que pueda ofrecer las actuaciones de los actores de la Cooperación Valenciana.

El alineamiento con la cooperación española.

Este IV Plan director establece las prioridades geográficas para los siguientes cuatro años poniendo en valor la continuidad con los procesos ya iniciados en el III Plan director.

Durante la vigencia del IV Plan director se podrán establecer y desarrollar Marcos de Asociación Región con los países objeto de la Ayuda Oficial al Desarrollo contemplados en el presente Plan director, como un instrumento de planificación estratégica de la cooperación valenciana compartida con el país socio, hacia objetivos y visiones comunes de desarrollo humano y lucha contra la pobreza.

Podrán, asimismo, ser considerados coyunturalmente prioritarios aquellos países en procesos de reconstrucción tras una crisis humanitaria acaecida en el marco del espacio temporal del IV Plan director, ya sea por una catástrofe natural o provocada por el ser humano, como es el caso de los conflictos armados, al objeto de articular procesos de acompañamiento en la reconstrucción.

Lista de països i poblacions prioritzats

Amèrica Central: El Salvador, Guatemala, Hondures i Nicaragua
El Carib: Cuba, Haití i República Dominicana
Amèrica del Sud: Bolívia, Colòmbia, l'Equador, Paraguai i Perú
Àfrica Subsahariana: Burkina Faso, Txad, Etiòpia, Kenya, Mali, Mauritània, Moçambic, Níger, Senegal, Sudan i Sudan del Sud.
Magrib: Algèria, el Marroc, Tunísia i població sahraui
Orient Mitjà: territoris palestins i població refugiada palestina

Àsia: Índia

Com a resultat del procés de participació seguit en l'elaboració d'aquest pla director, i a partir de la consideració que prioritat no significa exclusivitat, la llista de països i territoris prioritzats anteriorment descrits pot ser ampliada amb una cooperació al desenvolupament en regions amb alts índexs de pobresa i desigualtat pertanyents a països de renda mitjana i alta. Al respecte, els plans d'acció anuals aniran delimitant aquestes regions i els objectius operatius concrets en què la cooperació valenciana ha de centrar l'atenció.

Així mateix, la cooperació al desenvolupament del sistema universitari públic valencià, d'acord amb la seua missió, en el sentit més ampli de cooperació bilateral o multilateral, ha d'estar orientada a concentrar els esforços en els països empobrits en què tradicionalment cada universitat es trobe compromesa, per a l'enfortiment dels sistemes universitaris en aquests països i la promoció de la formació dels seus recursos humans.

5. Instruments de la cooperació valenciana

El IV Pla director considera posar en marxa mecanismes de concertació en la cooperació bilateral i fer un ús selectiu i estratègic de la cooperació multilateral.

Aquest pla distingeix entre les modalitats de cooperació següents:

- a) La cooperació econòmica al desenvolupament, quan la Generalitat cofinança les iniciatives dels agents de la cooperació valenciana.
- b) La cooperació tècnica comprèn qualsevol modalitat d'assistència dirigida al desenvolupament de capacitats endògenes per a fomentar el desenvolupament de capacitats personals i organitzatives del país soci.
- c) La cooperació multilateral que s'ha de realitzar mitjançant la participació conjunta de la Generalitat amb organitzacions internacionals, agències de Nacions Unides i els comitès nacionals.
- d) L'acció humanitària en quatre àmbits d'actuació: prevenció i preparació; reconstrucció; protecció i garantia dels drets fonamentals.

6. Àmbits de l'acció humanitària

L'acció humanitària és el conjunt d'accions de suport a les víctimes de desastres (tant motivades per catàstrofes naturals com per conflictes armats), orientades a mitigar-ne el patiment, garantir-ne la subsistència, protegir-ne els drets fonamentals i defensar-ne la dignitat, com també detindre el procés de desestructuració social i econòmica de la comunitat i preparar-la davant de possibles desastres. L'acció humanitària pot realitzar-se en qualsevol país per a contribuir a donar resposta a les necessitats de vulnerabilitat de les persones que anualment pateixen crisis provocades per desastres i conflictes de diversa índole.

L'acció humanitària en el IV Pla director s'articula, fonamentalment, des d'un enfocament de reducció del risc de desastres (RRD): amb la funció de minimitzar vulnerabilitats i riscos en un territori per a evitar (prevenció) o limitar (mitigació i preparació) l'impacte advers d'amenaques, com també des de la rehabilitació, per mitjà de la vinculació entre l'ajuda d'emergència i la de desenvolupament sostenible.

D'altra banda, el IV Pla director considera que l'acció humanitària ha d'estar basada en les obligacions del dret internacional humanitari i els compromisos assumits en suport de l'Agenda de la humanitat en el marc de la Cimera Mundial Humanitària, celebrada en el mes de maig de 2016 a Istanbul, i en la corresponent Estratègia d'acció humanitària de la Comunitat Valenciana.

Els crèdits que els pressupostos anuals de la Generalitat destinen a acció humanitària tindran la consideració d'ampliables en la mesura que les disposicions pressupostàries així ho prevegen.

Listado de países y poblaciones priorizados

Centro América: El Salvador, Guatemala, Honduras y Nicaragua
El Caribe: Cuba, Haití y República Dominicana
Sudamérica: Bolivia, Colombia, Ecuador, Paraguay y Perú
África Subsahariana: Burkina Faso, Chad, Etiopía, Kenya, Mali, Mauritania, Mozambique, Niger, Senegal, Sudán y Sudán del Sur.
Magreb: Argelia, Marruecos, Túnez y Población Saharaui
Oriente Medio: Territorios palestinos y población refugiada palestina

Asia: India

Como resultado del proceso de participación seguido en la elaboración de este plan director, y a partir de la consideración de que prioridad no significa exclusividad, la lista de países y territorios priorizados, anteriormente descritos, puede ser ampliada con una cooperación al desarrollo en regiones con altos índices de pobreza y desigualdad, pertenecientes a países de renta media y alta. Al respecto los Planes Anuales de acción irán delimitando dichas regiones y los objetivos operativos concretos donde la cooperación valenciana centrará su atención.

Asimismo, la cooperación al desarrollo del Sistema Universitario Público Valenciano, de acuerdo con su misión, en su sentido más amplio de cooperación bilateral o multilateral, debe estar orientada a concentrar los esfuerzos en los países empobrecidos en que tradicionalmente cada Universidad se encuentre comprometida, para el fortalecimiento de los sistemas universitarios en dichos países y la promoción de la formación de sus recursos humanos.

5. Instrumentos de la cooperación valenciana

El IV Plan director considera poner en marcha mecanismos de concertación en la cooperación bilateral y hacer un uso selectivo y estratégico de la cooperación multilateral.

El presente plan distingue entre las siguientes modalidades de cooperación:

- a) La cooperación económica al desarrollo, cuando la Generalitat cofinancia las iniciativas de los Agentes de la Cooperación Valenciana.
- b) La cooperación técnica comprende cualquier modalidad de asistencia dirigida al desarrollo de capacidades endógenas para fomentar el desarrollo de capacidades personales y organizativas del país socio.
- c) La cooperación multilateral que se realizará mediante la participación conjunta de la Generalitat con organizaciones internacionales, Agencias de Naciones Unidas y sus Comités Nacionales
- d) La acción humanitaria en cuatro ámbitos de actuación: prevención y preparación; reconstrucción; protección y garantía de los derechos fundamentales.

6. Ámbitos de la acción humanitaria

La acción humanitaria es el conjunto de acciones de apoyo a las víctimas de desastres (tanto motivadas por catástrofes naturales como por conflictos armados), orientadas a mitigar su sufrimiento, garantizar su subsistencia, proteger sus derechos fundamentales y defender su dignidad, así como a detener el proceso de desestructuración social y económica de la comunidad y prepararla ante posibles desastres. La acción humanitaria podrá realizarse en cualquier país para contribuir a dar respuesta a las necesidades de vulnerabilidad de las personas que anualmente padecen crisis provocadas por desastres y conflictos de diversa índole.

La acción humanitaria en el IV Plan director se articula, fundamentalmente, desde un enfoque de reducción del riesgo de desastres (RRD): con la función de minimizar vulnerabilidades y riesgos en un territorio para evitar (prevención) o limitar (mitigación y preparación) el impacto adverso de amenazas, así como desde la rehabilitación mediante la vinculación entre la ayuda de emergencia y la de desarrollo sostenible.

Por otra parte, el IV Plan director considera que la acción humanitaria debe estar basada en las obligaciones del derecho internacional humanitarios comprometidos asumidos en apoyo de la Agenda de la Humanidad en el marco de la Cumbre Mundial Humanitaria, celebrada en el mes de mayo de 2016 en Estambul y en la correspondiente estrategia de acción humanitaria en la Comunitat Valenciana.

Los créditos que los presupuestos anuales de la Generalitat se destinan a acción humanitaria, tendrán la consideración de ampliables, en la medida en que las disposiciones presupuestarias así lo prevean.

7. Àmbits de la cooperació universitària al desenvolupament

La cooperació universitària al desenvolupament és el conjunt d'accions dutes a terme per la comunitat universitària i orientades a la transformació social en els països més desfavorits, en pro de la pau, l'equitat, el desenvolupament humà i la sostenibilitat ambiental en el món, transformació en què l'enfortiment institucional i acadèmic tenen un important paper.

La cooperació universitària al desenvolupament s'articula, fonamentalment, d'acord amb els àmbits següents: formació i educació; investigació -tant per al desenvolupament com d'estudis sobre el desenvolupament- i transferència de tecnologia; enfortiment institucional i cooperació tècnica; sensibilització, mobilització social i educació per al desenvolupament, i programes i projectes d'acció sobre el terreny. Les universitats també duen a terme col·laboracions en accions directes de caràcter humanitari, suport a iniciatives específiques de la comunitat universitària en col·laboració amb ONGD i altres actors, accions d'assessorament i consultoria i promoció del voluntariat.

Les universitats públiques valencianes, després de la irrupció del nou escenari que plantegen els ODS, han integrat l'Agenda 2030 en els seus distints àmbits d'acció de forma transversal.

8. Percentatges segons les modalitats de cooperació

Les prioritats marcades en aquest pla director orienten l'assignació de recursos. La indicació pressupostària es distribueix, sempre amb caràcter indicatiu o orientatiu, de la manera següent:

Un mínim del 60 % dels recursos de l'AOD de la conselleria competent en matèria de cooperació al desenvolupament aniran dirigits a l'ajuda econòmica no reembossable en els països prioritzats en aquest pla director, i no pot ser superior a l'1 % dels recursos esmentats, l'acció directa en cooperació tècnica per mitjà de personal funcionari i laboral adscrit a la conselleria.

Un mínim del 15 % i un màxim del 20 % a l'educació per a la ciutadania global, accions de comerç just i consum responsable i enfortiment de xarxes locals en l'àmbit de la solidaritat.

Un màxim del 5 % a la formació especialitzada, investigació i estudis de desenvolupament sostenible.

Un mínim del 10 % i un màxim del 15 % a l'acció humanitària.

El 85 % dels recursos s'han de destinar a finançar convocatòries d'ajudes per mitjà de concurrència competitiva.

El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament ha de ser informat dels projectes finançats per mitjà de convenis de col·laboració amb la Generalitat.

9. Enfocaments del Pla director 2017-2020

Aquest pla director considera les prioritats transversals següents en les intervencions en matèria de cooperació al desenvolupament:

Enfocament de gènere en desenvolupament basat en drets humans

Enfocament de governança democràtica

Enfocament de sostenibilitat mediambiental.

De forma progressiva s'ha d'incorporar en els successius plans anuals d'acció l'enfocament de drets de la infància com a marc conceptual per a l'anàlisi, la planificació, la implementació, el seguiment i l'avaluació de les intervencions i projectes en matèria de cooperació al desenvolupament.

10. Avaluació i gestió del coneixement

L'avaluació, entesa de manera contínua, és concebuda com una eina d'incidència política, transformació social i aprenentatge col·lectiu. En aquest sentit, el IV Pla director defineix els processos de planificació, seguiment i avaluació, tant en la gestió com en la consecució dels principals èxits, i valora la contribució de l'eficàcia i l'impacte sobre els objectius de desenvolupament que es persegueixen tant en les accions impulsades als països socis com en el nostre.

La Generalitat ha de promoure la cultura de l'avaluació, des d'un enfocament de gènere i basat en drets humans, en totes les intervencions en matèria de cooperació al desenvolupament.

L'avaluació, entesa com a exercici transversal de reflexió i valoració basant-se en criteris prèviament establits, s'ha d'aplicar al IV Pla director, tant en la gestió com en la consecució dels principals èxits.

7. Ámbitos de la cooperación universitaria al desarrollo

La cooperación universitaria al desarrollo es el conjunto de acciones llevadas a cabo por la comunidad universitaria y orientadas a la transformación social en los países más desfavorecidos, en pro de la paz, la equidad, el desarrollo humano y la sostenibilidad medioambiental en el mundo, transformación en la que el fortalecimiento institucional y académico tienen un importante papel.

La cooperación universitaria al desarrollo se articula, fundamentalmente, de acuerdo a los siguientes ámbitos: formación y educación; investigación -tanto para el desarrollo como de estudios sobre el desarrollo- y transferencia de tecnología; fortalecimiento institucional y cooperación técnica; sensibilización, movilización social y educación para el desarrollo; y programas y proyectos de acción sobre el terreno. Las universidades también llevan a cabo colaboraciones en acciones directas de carácter humanitario, apoyo a iniciativas específicas de la comunidad universitaria en colaboración con ONGD y otros actores, acciones de asesoramiento y consultoria y promoción del voluntariado.

Las Universidades públicas valencianas, tras la irrupción del nuevo escenario que plantean los ODS, han integrado la agenda 2030 en sus distintos ámbitos de acción de forma transversal.

8. Porcentajes según las modalidades de cooperación

Las prioridades marcadas en el presente plan director orientan la asignación de recursos. La indicación presupuestaria se distribuye, siempre con carácter indicativo u orientativo, de la siguiente manera:

Un mínimo del 60 % de los recursos de la AOD de la conselleria competente en materia de cooperación al desarrollo irán dirigidos a la ayuda económica no reembolsable dirigido a los países priorizados en el presente plan director, no pudiendo ser superior al 1 % de dichos recursos la acción directa en cooperación técnica mediante personal funcionario y laboral adscrito a dicha conselleria.

Un mínimo del 15 % y un máximo del 20 % a la Educación para la Ciudadanía Global, acciones de comercio justo y consumo responsable y fortalecimientos de redes locales en el ámbito de la solidaridad.

Un máximo del 5 % a la formación especializada, investigación y estudios de desarrollo sostenible.

Un mínimo del 10 % y un máximo del 15 % a la acción humanitaria.

El 85 % de los recursos se destinarán a financiar convocatorias de ayudas mediante concurrència competitiva.

El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo será informado de los proyectos financiados mediante convenios de colaboración con la Generalitat.

9. Enfoques del Plan director 2017-2020

El presente plan director considera las siguientes prioridades transversales en las intervenciones en materia de cooperación al desarrollo:

Enfoque de género en desarrollo basado en Derechos Humanos.

Enfoque de gobernanza democrática.

Enfoque de sostenibilidad medioambiental.

De forma progresiva se incorporará en los sucesivos planes anuales de acción el enfoque de derechos de la infancia como marco conceptual para el análisis, planificación, implementación, seguimiento y evaluación de las intervenciones y proyectos en materia de cooperación al desarrollo.

10. Evaluación y gestión del conocimiento

La evaluación, entendida de manera continua es concebida como una herramienta de incidencia política, transformación social y aprendizaje colectivo. En este sentido, el IV Plan director, define los procesos de planificación, seguimiento y evaluación, tanto a su gestión como a la consecución de sus principales logros valorando la contribución de la eficacia e impacto sobre los objetivos de desarrollo que se persigue tanto en las acciones impulsadas en los países socios como en el nuestro.

La Generalitat promoverá la cultura de la evaluación, desde un enfoque de género y basado en derechos humanos, en todas las intervenciones en materia de cooperación al desarrollo.

La evaluación, entendida como ejercicio transversal de reflexión y valoración con base en criterios previamente establecidos, se aplicará al IV Plan director, tanto a su gestión como a la consecución de sus principales logros.

Ateses les implicacions que l'avaluació té sobre la planificació i tot el cicle del projecte, en el pla director s'aborda de forma indissoluble amb la gestió per a resultats de desenvolupament (GpRD). En aquest sentit, la GpRD s'ha d'aplicar en tot el cicle del procés de la política valenciana de cooperació: des de la planificació estratègica fins a l'avaluació, amb l'objectiu de facilitar la presa de decisions, l'aprenentatge i la rendició de comptes, i millorar l'impacte de les actuacions de la cooperació valenciana.

Les conclusions, les recomanacions i els aprenentatges que es deriven de l'avaluació del IV Pla director -que es durà a terme en l'últim any d'execució d'aquest- seran tingudes en compte en la planificació participativa del període següent.

Amb aquest fi, en el període del IV Pla director s'ha de generar un procés de seguiment i avaluació que:

1. Preveja la recopilació dels informes d'avaluació final i la sistematització de dades en el seguiment de les actuacions per a facilitar l'anàlisi posterior, mitjançant un instrument de seguiment i avaluació dels resultats dels projectes, basat en el model de gestió per a resultats de desenvolupament (GpRD).

2. Definisca els criteris comuns d'avaluació que s'han d'incorporar en les intervencions finançades per la Generalitat.

3. Determine instruments i processos que s'han d'avaluar.

4. Establisca un sistema de socialització i difusió dels resultats generador de coneixement.

La socialització de les conclusions, recomanacions i aprenentatges resultants dels processos d'avaluació ha de contribuir a generar un coneixement que permeta vincular la gestió d'aquest a la planificació, el seguiment i l'avaluació, ja que la correcta gestió d'informació i la transformació d'aquesta en coneixement té una repercussió directa en l'eficàcia dels processos del desenvolupament. Aquest pla director ha d'implementar estructures i mecanismes de captura, tractament i difusió de la informació per mitjà d'un procés en què les TIC tinguen un paper protagonista.

11. Pla d'acció anual

Els objectius i resultats previstos en el IV Pla director s'han de concretar cada any en plans d'acció anuals, els quals han d'incloure una memòria que informe sobre el compliment de l'elaborat en l'exercici anterior i de la contribució d'aquest a l'èxit dels indicadors i resultats del pla director. La conselleria competent en matèria de cooperació al desenvolupament ha d'elaborar el corresponent pla d'acció anual de cooperació al desenvolupament. El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament ha d'emetre informe sobre el pla d'acció anual.

Els agents de la cooperació valenciana han de participar en el procés de seguiment del IV Pla director mitjançant el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

12. La coherència de polítiques per al desenvolupament

La Generalitat afirma el seu compromís amb la coherència de polítiques per al desenvolupament, entesa com la vinculació amb el desenvolupament humà sostenible, els drets humans i l'equitat de gènere, entre altres valors, de tota l'activitat de l'Administració de la Generalitat i dels agents de la cooperació valenciana.

La coherència de polítiques amb el desenvolupament sostenible dels agents de la cooperació valenciana remet a garantir que totes les instàncies de disseny, implementació i avaluació del IV Pla director responguen als compromisos i objectius que la política de cooperació valenciana al desenvolupament persegueix. En aquest sentit, el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, com a òrgan col·legiat, constitueix l'espai públic de participació i debat amb el conjunt dels agents de la cooperació valenciana i la ciutadania per a debatre la política pública de cooperació al desenvolupament, orientada a l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible.

D'altra banda, la coherència de polítiques amb el desenvolupament sostenible, en el conjunt de l'acció de govern de la Generalitat, requereix un òrgan tècnic, adscrit a la conselleria competent en matèria de cooperació al desenvolupament, al qual correspon assegurar la informació, la coordinació, la coherència i la complementarietat de l'activitat de l'Administració de la Generalitat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, com també la coordinació de la política de cooperació amb la resta d'activitats exteriors de la Generalitat, i alinear i realitzar el

Dadas las implicaciones que la evaluación tiene sobre la planificación y todo el ciclo del proyecto, en el Plan director se aborda de forma indisoluble con la gestión para resultados de desarrollo (GpRD) En este sentido, la GpRD se aplicará en todo el ciclo del proceso de la política valenciana de cooperación: desde la planificación estratégica hasta la evaluación, con el objetivo de facilitar la toma de decisiones, el aprendizaje y la rendición de cuentas, y mejorar el impacto de las actuaciones de la cooperación valenciana.

Las conclusiones, recomendaciones y aprendizajes que se deriven de la evaluación del IV Plan director -que se llevará a cabo en el último año de ejecución del mismo- serán tenidas en cuenta en la planificación participativa del siguiente periodo.

Para ello, en el periodo del IV Plan director se generará un proceso de seguimiento y evaluación que:

1. Contemple la recopilación de los informes de evaluación final y la sistematización de datos en el seguimiento de las actuaciones para facilitar su posterior análisis; a través de un instrumento seguimiento y evaluación de los resultados de los proyectos, basado en el modelo de gestión para resultados de desarrollo (GpRD)

2. Defina criterios comunes de evaluación a incorporar en las intervenciones financiadas por la Generalitat

3. Determine instrumentos y procesos a evaluar;

4. Establezca un sistema de socialización y difusión de los resultados generador de conocimiento

La socialización de las conclusiones, recomendaciones y aprendizajes resultantes de los procesos de evaluación debe contribuir a generar conocimiento que permita vincular la gestión del mismo a la planificación, seguimiento y evaluación, ya que la correcta gestión de información y su transformación en conocimiento tiene una repercusión directa en la eficacia de los procesos del desarrollo. El presente plan director implementará estructuras y mecanismos de captura, tratamiento y difusión de la información, mediante un proceso en el que las TIC toman un papel protagonista.

11. Plan de acción anual

Los objetivos y resultados previstos en el IV Plan director, se concretarán cada año en planes de acción anuales, que incluirán una memoria que informará sobre el cumplimiento del elaborado en el ejercicio anterior y de su contribución al logro de los indicadores y resultados del plan director. La conselleria competente en materia de cooperació al desenvolupament elaborará el correspondiente plan de acción anual de cooperació al desenvolupament. El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo informará dicho plan de acción anual.

Los agentes de la cooperación valenciana participarán en el proceso de seguimiento del IV Plan director a través del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

12. La coherencia de políticas para el desarrollo

La Generalitat Valenciana afirma su compromiso con la coherencia de políticas para el desarrollo, entendida como la vinculación con el desarrollo humano sostenible, los derechos humanos y la equidad de género, entre otros valores, de toda la actividad de la Administración de la Generalitat Valenciana y de los agentes de la cooperación valenciana.

La coherencia de políticas con el desarrollo sostenible de los agentes de la cooperación valenciana remite a garantizar que todas las instancias de diseño, implementación y evaluación del IV Plan director respondan a los compromisos y objetivos que la política de cooperación valenciana al desarrollo persigue. En este sentido el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, como órgano colegiado, constituye el espacio público de participación y debate con el conjunto de los agentes de la cooperación valenciana y la ciudadanía, para debatir la política pública de cooperación al desarrollo, orientada a la Agenda 2030 para los objetivos de desarrollo sostenible.

Por su parte, la coherencia de políticas con el desarrollo sostenible, en el conjunto de la acción de gobierno de la Generalitat Valenciana, requiere de un órgano técnico, adscrito a la conselleria competente en materia de cooperació al desenvolupament, al que corresponde asegurar la información, la coordinación, la coherencia y la complementarietat de la actividad de la Administración de la Generalitat en el ámbito de la cooperación al desarrollo, así como la coordinación de la política de cooperació amb la resta d'actividades exteriores de la Generalitat Valenciana y alinear y

seguiment de les polítiques del Consell per a la consecució dels objectius de desenvolupament de l'Agenda 2030.

13. *Harmonització de les polítiques per al desenvolupament sostenible*

La Generalitat ha de promoure l'harmonització, com també la coordinació i col·laboració amb els ens locals de la Comunitat Valenciana, a fi d'aconseguir la màxima coherència en la determinació i l'aplicació de les diverses polítiques públiques en matèria de cooperació al desenvolupament sostenible, sense perjudici de l'autonomia respectiva.

14. *Comunicació per al desenvolupament*

L'any 1997, per mitjà de l'article 6 de la Resolució 51/172, de l'Assemblea General, les Nacions Unides van adoptar la definició formal següent de comunicació per al desenvolupament:

«La comunicació per al desenvolupament destaca la necessitat de donar suport als sistemes de comunicació recíproca que propicien el diàleg i permeten que les comunitats es manifesten, expressen les seues aspiracions i interessos i participen en les decisions relacionades amb el seu desenvolupament».

En 2006, el Consens de Roma aconseguit en el Congrés Mundial sobre la Comunicació per al desenvolupament la va definir com:

«Un procés social basat en el diàleg per mitjà d'una àmplia gamma d'eines i mètodes. També persegueix un canvi en distintes àrees com ara escoltar, generar confiança, intercanviar coneixements i capacitats, construir processos polítics, debatre i aprendre per a aconseguir un canvi sostingut i significatiu. No té a veure amb les relacions públiques o la comunicació corporativa».

La comunicació per al desenvolupament promou la participació i el canvi social amb els mètodes i instruments de la comunicació interpersonal, mitjans comunitaris i tecnologies modernes d'informació.

La comunicació per al desenvolupament es concep com una activitat transversal en la gestió de projectes per a enfortir el diàleg amb socis i persones beneficiàries a fi d'augmentar la participació ciutadana i fomentar l'apropiació i la sostenibilitat.

Per tant, la comunicació per al desenvolupament ha de pretendre millorar la percepció de la cooperació valenciana, de la seua funció i de les actuacions efectuades, com també reforçar el compromís de la societat valenciana en la lluita contra la pobresa i en la promoció del desenvolupament sostenible, ajudant a generar, especialment en els més joves, l'existència d'una ciutadania global.

Són accions prioritàries durant el període de vigència d'aquest pla director, en l'àmbit de la comunicació per al desenvolupament:

- La millora de la quantitat i qualitat de la informació referida a la cooperació al desenvolupament en els mitjans de comunicació i les xarxes socials.
- L'enfortiment de les capacitats dels agents de la cooperació valenciana en matèria de comunicació per al desenvolupament.

15. *Transparència i rendició de comptes en la utilització dels recursos i en l'eficàcia de l'ús d'aquests*

Tal com es defineix en l'Aliança de Busan, per a una cooperació eficaç per al desenvolupament, la responsabilitat mútua i la responsabilitat davant dels beneficiaris de la cooperació, com també cap a la societat valenciana, és crítica per a aconseguir resultats de desenvolupament i per a explicar les actuacions que es porten a terme.

Mitjançant el Portal de Transparència de la Generalitat Valenciana s'ha de garantir l'accés i la disponibilitat d'informació, actualitzada i comparable, sobre els desembossaments de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament, a través de l'adequada rendició de comptes, en una lògica de comunicació per al desenvolupament.

Per la seua banda, la Generalitat facilitarà les dades de les actuacions cofinançades a Info@OD per a la consulta de dades de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament, segons el creditor Reporting System.

16. *Marc pressupostari*

La Llei de pressupostos de la Generalitat ha de fixar anualment els crèdits destinats a la cooperació al desenvolupament.

La persona titular de la conselleria amb competències en matèria de cooperació al desenvolupament informarà al Consell, en el primer any de vigència del IV Pla director, sobre la previsió de compliment del compromís de destinar un 0,7 % del pressupost de cada exercici a polí-

realizar el seguimiento de las políticas del Consell para la consecución de los objetivos de desarrollo sostenible de la Agenda 2030.

13. *Armonización de las políticas para el desarrollo sostenible*

La Generalitat promoverá la armonización, así como la coordinación y colaboración con los entes locales de la Comunitat Valenciana, con el fin de conseguir la máxima coherencia en la determinación y aplicación de las diversas políticas públicas en materia de cooperación al desarrollo sostenible, sin perjuicio de la autonomía respectiva.

14. *Comunicación para el desarrollo*

En 1997, mediante el artículo 6 de la Resolución 51/172 de la Asamblea General, las Naciones Unidas adoptaron la siguiente definición formal de comunicación para el desarrollo:

«La comunicación para el desarrollo destaca la necesidad de apoyar los sistemas de comunicación recíproca que propicien el diálogo y permitan que las comunidades se manifesten, expresen sus aspiraciones e intereses y participen en las decisiones relacionadas con su desarrollo».

En 2006, el Consenso de Roma alcanzado en el Congreso Mundial sobre la Comunicación para el Desarrollo la definió como:

«Un proceso social basado en el diálogo mediante una amplia gama de herramientas y métodos. También persigue un cambio en distintas áreas como escuchar, generar confianza, intercambiar conocimientos y capacidades, construir procesos políticos, debatir y aprender para lograr un cambio sostenido y significativo. No tiene que ver con las relaciones públicas o la comunicación corporativa».

La comunicació per al desenvolupament promueve la participació y el cambio social con los métodos e instrumentos de la comunicación interpersonal, medios comunitarios y tecnologías modernas de información.

La comunicació per al desenvolupament se concibe una actividad transversal en la gestión de proyectos para fortalecer el diálogo con socios y personas beneficiarias con el fin de aumentar la participación ciudadana y fomentar la apropiación y sostenibilidad.

Por tanto, la comunicació per al desenvolupament debe pretender mejorar la percepción de la cooperación valenciana, de su función y las actuaciones desarrolladas, así como reforzar el compromiso de la sociedad valenciana en la lucha contra la pobreza y en la promoción del desarrollo sostenible, ayudando a generar, especialmente en los más jóvenes, la existencia de una ciudadanía global.

Serán acciones prioritarias, durante el período de vigencia del presente plan director, en el ámbito de la comunicació per al desenvolupament:

- La mejora de la cantidad y calidad de la información referida a la cooperación al desarrollo en los medios de comunicación y las redes sociales.
- El fortalecimiento de las capacidades de los agentes de la cooperación valenciana en materia de comunicació per al desenvolupament.

15. *Transparencia y rendición de cuentas en la utilización de los recursos y en la eficacia del uso de los mismos*

Tal como se define en la Alianza de Busán para una cooperació eficaç para el desarrollo, la responsabilidad mutua y la responsabilidad frente a los beneficiarios de la cooperació, así como hacia la sociedad valenciana, es crítica para lograr resultados de desarrollo y para explicar las actuaciones que se desarrollan.

A través del Portal de Transparència de la Generalitat Valenciana se garantizará el acceso y disponibilidad de información, actualizada y comparable, sobre los desembolsos de la Ayuda Oficial al Desarrollo, a través de la adecuada rendición de cuentas, en una lógica de comunicació per al desenvolupament.

Por su parte la Generalitat facilitarà los datos de las actuaciones cofinanciadas a Info@OD para la consulta de datos de la Ayuda Oficial al Desarrollo, según el Creditor Reporting System.

16. *Marco presupuestario*

La Ley de presupuestos de la Generalitat fijará anualmente los créditos destinados a la cooperació al desarrollo.

La persona titular de la conselleria con competencias en materia de cooperació al desarrollo informará al Consell, en el primer año de vigencia del IV Plan director, sobre la previsión de cumplimiento del compromiso de destinar un 0,7 % de su presupuesto de cada ejercicio a

tiques vinculades a cooperació i desenvolupament sostenible. Aquest informe s'enviarà a les Corts.

17. Marc de resultats i indicadors

Aquest IV Pla director estableix en l'apèndix una definició clara de quins han de ser els resultats de desenvolupament sostenible a què pot contribuir en els pròxims quatre anys la cooperació valenciana. Els indicadors que permetran mesurar-ne els èxits es defineixen d'acord amb les metes establides en els ODS i d'acord amb el quadre següent de presentació del marc de resultats del IV Pla director: estratègia, objectiu operatiu, ODS, metes i indicadors vinculats a aquestes.

Els indicadors que permetran mesurar els èxits, d'acord amb les metes establides en els objectius de desenvolupament sostenible, s'han d'obtenir a partir d'un estudi detallat sotmés a informe del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

La construcció d'indicadors és fonamental per a verificar la consecució dels objectius en termes de resultats. Per aquest motiu, els plans d'acció anuals han d'incloure una matriu de seguiment en la qual s'establisquen els resultats per cada eix, línia estratègica i objectiu operatiu del IV Pla director, juntament amb els corresponents indicadors en matèria de distribució de l'ajuda econòmica.

políticas vinculadas a cooperación y desarrollo sostenible. Este informe se enviará a Les Corts.

17. Marco de resultados e indicadores

Este IV Plan director establece en su apéndice una definición clara de cuáles han de ser los resultados de desarrollo sostenible a los que puede contribuir en los próximos cuatro años la cooperación valenciana. Los indicadores que permitirán medir sus logros se definen de acuerdo con las metas establecidas en los ODS y en base el siguiente cuadro de presentación del marco de resultados del IV Plan director: estrategia, objetivo operativo, ODS y metas vinculadas a los mismos.

Los indicadores que permitirán medir los logros, de acuerdo con las metas establecidas en los objetivos de desarrollo sostenible, se obtendrán a partir de un estudio pormenorizado sometido a informe del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

La construcción de indicadores es fundamental para verificar la consecución de los objetivos en términos de resultados. Por este motivo, los planes de acción anuales incluirán una matriz de seguimiento, en la cual se establezcan los resultados por cada Eje, línea estratégica y objetivos operativos del IV Plan director, junto con los correspondientes indicadores en materia de distribución de la ayuda económica.

APÈNDIX

MARC DE RESULTATS I INDICADORS

EIX 1 PLANETA		
ESTRATÈGIA 1: DRETS DE LA TERRA		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD	ODS	
1.1	Impulsar la protecció del medi ambient, la biodiversitat i la lluita contra el canvi climàtic	ODS 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes
1.2	Promoure l'accés universal a serveis d'energies assequibles, renovables i netes.	ODS 7. Garantir l'accés a una energia assequible, fiable, sostenible i moderna per a tots
1.3	Garantir uns mitjans de vida sostenibles, mitjançant la promoció, conservació i ús sostenible dels recursos naturals.	ODS 1. Posar fi a la pobresa en totes les seues formes a tot el món ODS 2 Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible. ODS 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles ODS 14. Conservar i utilitzar en forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible ODS 15. Gestionar sosteniblement els boscos, lluitar contra la desertificació, aturar i invertir la degradació de les terres i detenir la pèrdua de biodiversitat

APÉNDICE

MARCO DE RESULTADOS E INDICADORES

EJE 1 PLANETA		
ESTRATEGIA 1: DERECHOS DE LA TIERRA		
OBJETIVO DEL IVPD	ODS	
1.1	Impulsar la protección del medio ambiente, la biodiversidad y la lucha contra el cambio climático	ODS 13. Adoptar medidas urgentes para combatir el cambio climático y sus efectos
1.2	Promover el acceso universal a servicios de energías asequibles, renovables y limpias.	ODS 7. Garantizar el acceso a una energía asequible, fiable, sostenible y moderna para todos
1.3	Garantizar unos medios de vida sostenibles, mediante la promoción, conservación y uso sostenible de los recursos naturales.	ODS 1. Poner fin a la pobreza en todas sus formas en todo el mundo ODS 2 Poner fin al hambre, lograr la seguridad alimentaria y la mejora de la nutrición y promover la agricultura sostenible ODS 12. Garantizar modalidades de consumo y producción sostenibles ODS 14. Conservar y utilizar en forma sostenible los océanos, los mares y los recursos marinos para el desarrollo sostenible ODS 15. Gestionar sosteniblemente los bosques, luchar contra la desertificación, detener e invertir la degradación de las tierras y detener la pérdida de biodiversidad

EIX 2 PERSONES		
ESTRATÈGIA 2.1 DRET ALS BÉNS PÚBLICS GLOBAIS (SALUT, EDUCACIÓ AIGUA I SANEJAMENT)		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
2.1.1	Promoure el dret als serveis bàsics de salut i enfortir els sistemes públics de sanitat.	ODS 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar de tots a totes les edats
2.1.2	Enfortir els sistemes públics d'atenció primària i l'accés als serveis de salut reproductiva i matern-infantil	ODS 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar de tots a totes les edats ODS 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar a totes les dones i les xiquetes
2.1.3.	Enfortir la lluita contra el VIH/SIDA, les malalties transmeses per l'aigua i altres malalties transmissibles	ODS 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar de tots a totes les edats
2.1.4	Promoure el dret a l'educació inclusiva de qualitat, pública i universal, perquè totes les xiquetes i xiquets acaben els cicles de l'ensenyament primari i secundària	ODS 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots
2.1.5	Augmentar les competències necessàries, en particular tècniques i professionals per a tots els homes i dones, incloses les persones joves i les persones amb diversitat funcional per a accedir a l'ocupació, el treball decent i l'emprenedoria, amb especial atenció a garantir l'accés a les dones	ODS 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots ODS 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiu i el treball decent per a tots
2.1.6	Recolzar i enfortir la participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua, el sanejament bàsic i la gestió de residus	ODS 6. Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tots ODS 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles

EIX 2 PERSONES		
ESTRATÈGIA 2.2 DRETS DE LES DONES		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
2.2.1	Afavorir l'apoderament de la dona en tots els camps i el seu accés a tots els recursos	ODS 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar a totes les dones i les xiquetes
2.2.2.	Promoure l'accés i la participació equitativa i els drets de les dones en tots els àmbits del desenvolupament humà.	ODS 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar a totes les dones i les xiquetes
2.2.3.	Eliminar totes les formes de discriminació i violència contra les dones i les xiquetes en els àmbits públic i privat	ODS 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar a totes les dones i les xiquetes

EJE 2 PERSONAS		
ESTRATEGIA 2.1 DERECHO A LOS BIENES PÚBLICOS GLOBALES (SALUD, EDUCACIÓN AGUA Y SANEAMIENTO)		
OBJETIVO DEL IVPD		ODS
2.1.1	Promover el derecho a los servicios básicos de salud y fortalecer los sistemas Públicos de sanidad.	ODS 3. Garantizar una vida sana y promover el bienestar de todos a todas las edades
2.1.2	Fortalecer los sistemas públicos de atención primaria y el acceso a los servicios de salud reproductiva y materno-infantil	ODS 3. Garantizar una vida sana y promover el bienestar de todos a todas las edades ODS 5. Lograr la igualdad de género y empoderar a todas las mujeres y las niñas
2.1.3.	Fortalecer la lucha contra el VIH/SIDA, las enfermedades transmitidas por el agua y otras enfermedades transmisibles.	ODS 3. Garantizar una vida sana y promover el bienestar de todos a todas las edades
2.1.4	Promover el derecho a la educación inclusiva de calidad, pública y universal, para que todas las niñas y niños terminen los ciclos de la enseñanza primaria y secundaria	ODS 4. Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos
2.1.5	Aumentar las competencias necesarias, en particular técnicas y profesionales para todos los hombres y mujeres, incluidas las personas jóvenes y las personas con diversidad funcional para acceder al empleo, el trabajo decente y el emprendimiento, con especial atención a garantizar el acceso a las mujeres	ODS 4. Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos ODS 8. Promover el crecimiento económico sostenido, inclusivo y sostenible, el empleo pleno y productivo y el trabajo decente para todos
2.1.6	Apoyar y fortalecer la participación de las comunidades locales en la mejora de la gestión del agua, el saneamiento básico y la gestión de residuos.	ODS 6. Garantizar la disponibilidad y la gestión sostenible del agua y el saneamiento para todos ODS 12. Garantizar modalidades de consumo y producción sostenibles

EJE 2 PERSONAS		
ESTRATEGIA 2.2 DERECHOS DE LAS MUJERES		
OBJETIVO DEL IVPD		ODS
2.2.1	Favorecer el empoderamiento de la mujer en todos los campos y su acceso a todos los recursos	ODS 5. Lograr la igualdad de género y empoderar a todas las mujeres y las niñas
2.2.2.	Promover el acceso y la participación equitativa y los derechos de las mujeres en todos los ámbitos del desarrollo humano.	ODS 5. Lograr la igualdad de género y empoderar a todas las mujeres y las niñas
2.2.3.	Eliminar todas las formas de discriminación y violencia contra las mujeres y las niñas en los ámbitos público y privado.	ODS 5. Lograr la igualdad de género y empoderar a todas las mujeres y las niñas

EIX 2 PERSONES		
ESTRATÈGIA 2.3 DRETS DE LA INFÀNCIA		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
2.3.1	Garantir els drets de la infància en els seus àmbits fonamentals de supervivència, desenvolupament, protecció i participació des d'un enfocament d'equitat	<p>ODS 1. Posar fi a la pobresa en totes les seues formes a tot el món</p> <p>ODS 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots</p> <p>ODS 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar a totes les dones i les xiquetes</p>
2.3.2	Posar fi al maltractament, l'explotació, la trata, la tortura i totes les formes de violència contra els xiquets i xiquetes en els àmbits públic i privat, així com contra la població afectada per situacions d'emergència o crisis cròniques.	<p>ODS 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar a totes les dones i les xiquetes</p> <p>ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives</p>

EJE 2 PERSONAS		
ESTRATEGIA 2.3 DERECHOS DE LA INFANCIA		
OBJETIVO DEL IVPD		ODS
2.3.1	Garantizar los derechos de la infancia en sus ámbitos fundamentales de supervivencia, desarrollo, protección y participación desde un enfoque de equidad	<p>ODS 1. Poner fin a la pobreza en todas sus formas en todo el mundo</p> <p>ODS 4. Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos</p> <p>ODS 5. Lograr la igualdad de género y empoderar a todas las mujeres y las niñas</p>
2.3.2	Poner fin al maltrato, la explotación, la trata, la tortura y todas las formas de violencia contra los niños y niñas en los ámbitos público y privado, así como contra la población afectada por situaciones de emergencia o crisis crónicas.	<p>ODS 5. Lograr la igualdad de género y empoderar a todas las mujeres y las niñas</p> <p>ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas</p>

EIX 2 PERSONES		
ESTRATÈGIA 2.4 CIUTADANIA GLOBAL		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
2.4.1	Fomentar una ciutadania valenciana crítica, participativa i activa, compromesa amb la construcció d'una societat global solidària, justa i equitativa	<p>ODS 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots</p> <p>ODS 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles</p> <p>ODS 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes</p>
2.4.2	Recolzar la formació i recerca en l'àmbit de la cooperació i Estudis de Desenvolupament Sostenible	ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible
2.4.3	Reforçar l'Educació per a la Ciutadania Global en el sistema educatiu, d'acord amb l'Estratègia d'Educació per al Desenvolupament en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, i en els àmbits no formal i informal	ODS 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots

EJE 2 PERSONAS		
ESTRATEGIA 2.4 CIUDADANÍA GLOBAL		
OBJETIVO DEL IVPD		ODS
2.4.1	Fomentar una ciudadanía valenciana crítica, participativa y activa, comprometida con la construcción de una sociedad global solidaria, justa y equitativa.	<p>ODS 4. Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos</p> <p>ODS 12. Garantizar modalidades de consumo y producción sostenibles</p> <p>ODS 13. Adoptar medidas urgentes para combatir el cambio climático y sus efectos</p>
2.4.2	Apoyar la formación e investigación en el ámbito de la cooperación y Estudios de Desarrollo Sostenible.	ODS 17. Revitalizar la Alianza Mundial para el Desarrollo Sostenible
2.4.3	Reforzar la Educación para la Ciudadanía Global en el sistema educativo, de acuerdo con la Estrategia de Educación para el Desarrollo en el ámbito de la Comunitat Valenciana, y en los ámbitos no formal e informal	ODS 4. Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos

EIX 2 PERSONES		
ESTRATÈGIA 2.5 DRETS D'ALTRES COL·LECTIUS EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
2.5.1.	Garantir els drets de la població refugiada, desplaçada i apàtrida.	Objectiu 10. Reduir la desigualtat en els països i entre ells
2.5.2	Garantir els drets de les persones pertanyents a minories nacionals o ètniques, religioses i lingüístiques.	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives

EJE 2 PERSONAS		
ESTRATEGIA 2.5 DERECHOS DE OTROS COLECTIVOS EN SITUACIÓN DE VULNERABILIDAD		
OBJETIVO DEL IVPD		ODS
2.5.1.	Garantizar los derechos de la población refugiada, desplazada y apátrida.	Objetivo 10. Reducir la desigualdad en los países y entre ellos
2.5.2	Garantizar los derechos de las personas pertenecientes a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas

2.5.3	Garantir el dret d'autodeterminació gènere de les persones que manifesten una identitat de gènere sentida diferent a l'assignada en el moment del naixement	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives
-------	---	---

2.5.3	Garantizar el derecho de autodeterminación género de las personas que manifiesten una identidad de género sentida diferente a la asignada en el momento del nacimiento.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas
-------	---	---

EIX 3 PROSPERITAT
ESTRATÈGIA 3.1 DRET AL DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
3.1.1	Aconseguir la sobirania alimentària i assegurar la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments en el sector primari, posant l'accent en els petits productors locals i en els pobles indígenes.	ODS 1 Posar fi a la pobresa en totes les seues formes a tot el món ODS 2. Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible
3.1.2	Promoure l'economia social que permeta el desenvolupament dels pobles.	ODS 2. Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible ODS 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiu i el treball decent per a tots
3.1.3	Impulsar el comerç just i la compra pública ètica com una eina de desenvolupament	ODS 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles
3.1.4	Enfortir les capacitats productives a fi de fomentar la creació d'ocupació decent i l'emprenedoria.	ODS 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiu i el treball decent per a tots
3.1.5	Augmentar la urbanització inclusiva i la capacitat per a una planificació i gestió participatives, integrades i sostenibles dels assentaments humans i millora dels serveis bàsics en els barris marginals	ODS 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives ODS 9. Construir infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació

EJE 3 PROSPERIDAD
ESTRATEGIA 3.1 DERECHO AL DESARROLLO

OBJETIVO DEL IVPD		ODS
3.1.1	Lograr la soberanía alimentaria y asegurar la sostenibilidad de los sistemas de producción de alimentos en el sector primario, poniendo el acento en los pequeños productores locales y en los pueblos indígenas.	ODS 1 Poner fin a la pobreza en todas sus formas en todo el mundo ODS 2. Poner fin al hambre, lograr la seguridad alimentaria y la mejora de la nutrición y promover la agricultura sostenible
3.1.2	Promover la economía social que permita el desarrollo de los pueblos.	ODS 2. Poner fin al hambre, lograr la seguridad alimentaria y la mejora de la nutrición y promover la agricultura sostenible ODS 8. Promover el crecimiento económico sostenido, inclusivo y sostenible, el empleo pleno y productivo y el trabajo decente para todos
3.1.3	Impulsar el comercio justo y la compra pública ética como una herramienta de desarrollo.	ODS 12. Garantizar modalidades de consumo y producción sostenibles
3.1.4	Fortalecer las capacidades productivas a fin de fomentar la creación de empleo decente y el emprendimiento.	ODS 8. Promover el crecimiento económico sostenido, inclusivo y sostenible, el empleo pleno y productivo y el trabajo decente para todos
3.1.5	Aumentar la urbanización inclusiva y la capacidad para una planificación y gestión participativas, integradas y sostenibles de los asentamientos humanos y mejora de los servicios básicos en los barrios marginales.	ODS 11. Lograr que las ciudades y los asentamientos humanos sean inclusivos, seguros, resilientes y sostenibles ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas ODS 9. Construir infraestructuras resilientes, promover la industrialización inclusiva y sostenible y fomentar la innovación

EIX 4 PAU
ESTRATÈGIA 4.1 DRET A LA PARTICIPACIÓ I A LA GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA

OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD		ODS
4.1.1	Enfortir la societat civil en la defensa dels drets humans, la construcció de la cultura de la pau i la justícia	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives
4.1.2	Recolzar la generació de capacitats del personal polític i tècnic de les institucions democràtiques descentralitzades	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives

EJE 4 PAZ
ESTRATEGIA 4.1 DERECHO A LA PARTICIPACIÓN Y A LA GOBERNANZA DEMOCRÁTICA.

OBJETIVO DEL IVPD		ODS
4.1.1	Fortalecer la sociedad civil en la defensa de los derechos humanos, la construcción de la cultura de la paz y la justicia.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas
4.1.2	Apoyar la generación de capacidades del personal político y técnico de las instituciones democráticas descentralizadas.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas

4.1.3	Promocionar la governança democràtica i el poder local mitjançant institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells.	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives
4.1.4	Promoure la participació de les organitzacions sindicals en el desenvolupament de les comunitats, les regions, i dels estats a través del diàleg social, com a element bàsic del sistema democràtic, i impulsant el desenvolupament sostenible a través del treball decent i la defensa dels drets humans i laborals, i lluitant contra la pobresa i la desigualtat des d'una consciència de ciutadania solidària global i integradora.	ODS 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiu i el treball decent per a tots ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives

4.1.3	Promocionar la gobernanza democrática y el poder local mediante instituciones eficaces, responsables y transparentes a todos los niveles.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas
4.1.4	Promover la participación de las organizaciones sindicales en el desarrollo de las comunidades, las regiones, y de los estados a través del diálogo social, como elemento básico del sistema democrático, e impulsando el desarrollo sostenible a través del trabajo decente y la defensa de los derechos humanos y laborales, y luchando contra la pobreza y la desigualdad desde una conciencia de ciudadanía solidaria global e integradora.	ODS 8. Promover el crecimiento económico sostenible, inclusivo y sostenible, el empleo pleno y productivo y el trabajo decente para todos ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas

EIX 5 ALIANCES		
ESTRATÈGIA 5.1 ALIANCES PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE		
OBJECTIU PRIORITARI DE L'IVPD	ODS	
5.1.1	Fomentar aliances per al Desenvolupament Sostenible amb les entitats locals valencianes, ONGD, Universitats públiques, organitzacions sindicals i sector privat per a millorar la cooperació descentralitzada Nord-Sud i triangular en matèria de ciència, tecnologia i innovació.	ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible
5.1.2	Potenciar accions integrals que trenquen la dicotomia Nord-Sud que incidisquen sobre les causes globals i estructurals que generen pobresa i desigualtat	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible
5.1.3	Augmentar la transparència i la rendició de comptes cap a la ciutadania i elaborar indicadors que permeten mesurar progressos assolits en matèria de desenvolupament sostenible.	ODS 16. Promoure societats, justes, pacífiques i inclusives
5.1.4	Fomentar la participació i l'enfortiment de les capacitats tècniques dels agents de la cooperació, mitjançant la formació especialitzada i continuada	ODS 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible
5.1.5	Fomentar i potenciar la comunicació per al Desenvolupament i la millora de la quantitat i qualitat de la informació referida a la cooperació al desenvolupament en els mitjans de comunicació social a la Comunitat Valenciana i les xarxes socials	ODS 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

EJE 5 ALIANZAS		
ESTRATEGIA 5.1 ALIANZAS PARA EL DESARROLLO SOSTENIBLE		
OBJETIVO DEL IVPD	ODS	
5.1.1	Fomentar alianzas para el Desarrollo Sostenible con las entidades locales valencianas, ONGD, Universidades públicas, organizaciones sindicales y sector privado para mejorar la cooperación descentralizada Norte-Sur y triangular en materia de ciencia, tecnología e innovación.	ODS 17. Revitalizar la Alianza Mundial para el Desarrollo Sostenible
5.1.2	Potenciar acciones integrales que rompan la dicotomía Norte-Sur que incidan sobre las causas globales y estructurales que generan pobreza y desigualdad.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas ODS 17. Revitalizar la Alianza Mundial para el Desarrollo Sostenible
5.1.3	Aumentar la transparencia y la rendición de cuentas hacia la ciudadanía y elaborar indicadores que permitan medir progresos logrados en materia de desarrollo sostenible.	ODS 16. Promover sociedades, justas, pacíficas e inclusivas
5.1.4	Fomentar la participación y el fortalecimiento de las capacidades técnicas de los agentes de la cooperación, mediante la formación especializada y continuada.	ODS 4. Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos ODS 17. Revitalizar la Alianza Mundial para el Desarrollo Sostenible
5.1.5	Fomentar y potenciar la comunicación para el Desarrollo y la mejora de la cantidad y calidad de la información referida a la cooperación al desarrollo en los medios de comunicación social en la Comunitat Valenciana y las redes sociales.	ODS 17. Revitalizar la Alianza Mundial para el Desarrollo Sostenible

ACCIÓ HUMANITÀRIA	Núm. d'accions humanitàries implementades
	Volum econòmic d'accions humanitàries implementades
	Núm. de titulars de drets, desagregats per sexe, beneficiaris per accions humanitàries implementades
	Núm. d'accions humanitàries implementades que enfortisquen les capacitats dels actors locals
	Núm. d'accions humanitàries implementades de caràcter preventiu.
	Núm. d'accions humanitàries que interioritzen l'enfocament de gènere
	Núm. de titulars de drets, desagregats per sexe, beneficiaris per accions humanitàries implementades
	Núm. d'accions humanitàries implementades de rehabilitació

ACCIÓN HUMANITARIA	Núm. de acciones humanitarias implementadas
	Volumen económico de acciones humanitarias implementadas
	Núm. de titulares de derechos, desagregados por sexo, beneficiarios por acciones humanitarias implementadas
	Núm. de acciones humanitarias implementadas que fortalezcan las capacidades de los actores locales.
	Núm. de acciones humanitarias implementadas de carácter preventivo.
	Núm. de acciones humanitarias que interiorizan el enfoque de genero
	Núm. de titulares de derechos, desagregados por sexo, beneficiarios por acciones humanitarias implementadas
	Núm. de acciones humanitarias implementadas de rehabilitación